

פרשת שופטים

לרוקן אמבטיה בשפיות

"שמא תאמר לי באיזו דרך בודקים כאן את רמת בריאותו הנפשית של המאושפז ומחליטים כיצד להעניק לו טיפול,?" שאל המפקח האזורי על בתי החולים הפסיכיאטריים את מנהל בית החולים ממנו בא להתרשם.

"אווו, התלהב המנהל. לשאלה כזו חיכה על מנת שיוכל לנפח את חזהו בגאווה. "פיתחנו שיטה ייחודית בכדי לדעת באיזה מצב נפשי נמצא המאובחן שלפנינו. אנו ממלאים אמבטיה עד גדותיה, נותנים בידו מזלג, כפית, כוס ודלי. המשימה שניתנת לו היא - לרוקן את האמבטיה באמצעים העומדים לרשותו."

"זה נשמע נהדר," היה תורו של המפקח להתלהב. "בוודאי עוקבים אתם לראות האם יבחר במזלג, בכפית, בכוס או בדלי על מנת לרוקן את האמבטיה, וכשמטופל משתמש בדלי - אין מקומו אצלכם. כי מנת המשכל שלו תקינה לחלוטין."

"צר לי לאכזב אותך אדוני המפקח," כחכח מנהל בית החולים בגרונו, "דומני שגם אתה צריך לעבור אצלנו טיפול קטן". "מה,?" לא האמין המפקח למשמע אוזניו. "אני! מה לא טוב במה שאמרת?"

"אדם שנפשו בריאה," נד המנהל בראשו, "מוציא את הפקק האוטם את חור הניקוז וכך מרוקן את האמבטיה..."

בתחילת חודש אלול בדרך כלל קוראים בתורה פרשת 'שופטים', ומילותיה הראשונות של התורה בפרשה זו אכן דורשות מאיתנו להעמיד פיקוח ומשמר הדוק על כל שערי הערים והמדינה, על מנת לוודא שכל המתרחש בשטח שיפוטן נעשה על פי הצדק והמשפט.

בדרך רמז ידוע בשם צדיקים שהפתחים והשערים בהם צריכים אנו לשים שופטים, הם שערי הגוף ופתחיו: אוזניים, עיניים, אף ופה. להיווכח ולדעת שכל התוכן ששומע, רואה, מדבר ואף נושם האדם - הכל נעשה בצורה טובה ומבוקרת והוא אינו נחשף לתכנים שיחוללו שמות בנשמתו הטהורה, ויגרו את חושיו ועצביו בצורה מופרזת והרסנית.

אין מתאים מפרשה זו להתחיל בה את תהליך התשובה שנמשך ארבעים יום מאלול ועד יום הכיפורים על מנת להוכיח לקב"ה שאנו רוצים באמת לשוב אליו, השינוי שאנו עושים הינו רציני ומקבל תקופה מכובדת של ארבעים ימים בהם אנו משתדלים מעבר להרגלנו ומקווים שהשינויים אותם אנו רוצים להכניס לשגרה - יתקבעו בנפשנו למשך כל חיינו.

בית או מקום שלא טופח ותוחזק כנדרש, מעלה אבק וחלודה אט אט, עד למצב שבו צריכים לשקול עד כמה כדאי לתקן את הקיים מאשר להשקיע בחדש. דבר זה נכון לגבי הרבה חפצים ומקומות. אך ישנם יוצאים מן הכלל בהם משקיעים בשימור, יעלה ככל שיעלה: חפצים שאין כמותם בעולם כולו וגם אם נשחזר אותם הרי שבידינו יהיה העתק אבל לא מקור.

נשמתו של כל יהודי הינה ייחודית! אין כמותה בכל העולם כולו, לא הייתה כמותה ולא תהיה כמותה. לכל אחד יש תפקיד שעליו להשלים בפסיפס האלוקי המרהיב מאז אדם הראשון ועד ביאת משיח שאז יתבצע התיקון השלם. יהודי אי אפשר להחליף, חייבים להשקיע בשיפוצו וניקיונו...

פרשת שופטים

מזלו של חודש אלול "בתולה". במשנה מוצאים אנו מושג של "קרקע בתולה", דהיינו קרקע שלא נחפרה מעולם. אך לאחר שנחרשה הקרקע או חפרו בה לצורך מסוים - איבדה הקרקע את שם התואר שלה ואינה בתולה עוד.

מזלו של החודש מרמז לנו, כך כותבים הספרים הקדושים, שכוחה של התשובה חזק עד כדי להשיב את המצב לקדמותו. אפילו למצב שהיה קודם החטא עד שלא נשאר סימן ורושם מהחטא שנעשה.

לכאורה, תשובה אמיתית אינה ניתנת לביצוע. במשך כל ימות השנה לא הקפדנו במיוחד על גדרי התורה ומצוותיה, כל אחד בתחום שבו גבר עליו יצרו. איך נוכל בפרק זמן של ארבעים יום לתקן את מה שקלקלנו ולהוסיף על כך עוד קבלה או התחזקות טובה למשך השנה החדשה?

הסוד נעוץ בכך שבמקום להוציא בכפות וכוסות את כל החטאים והלכלוך שאגרה נשמתנו בשקדנות וחריצות בפיקודו של גנרל יצר הרע, ביכולתנו לפתור את הבעיה בצורה פשוטה בהרבה: לפתוח את הפקק האוטם את האמבטיה וכל הזוהמה תתנקה בשניות ותישטף החוצה...

במקום להשקיע בתיקון מידות רבות; בחיזוק בלימוד התורה; בשלום הבית; ביחס לילדים ולזולת - יכולים אנו לנצל את החודש הנעלה שלפנינו, אלול, על מנת לפתוח את הפקק האוטם את ליבנו ובבת אחת נתנקה מהלכלוך ונאחז בבורא עולם באמצעות תשובה מאהבה.